

πί τεδος. Τὰ πρώτα φυτὰ ἡσαν ἀπλῆ κατὰ τὴν
κατασκευὴν, καὶ τὰ ζῶα ἀνήκον εἰς τὴν κατω-
τάτην κλάσιν, καθὼς δεικνύουσι τὰ μέρης ἡμῶν
διασωθέντα λείφαντα αὐτῶν. Συγκρούσματα, ὄνομαζό-
μενα ὑπότινων φυσιολόγων κατακλυσμοῖ, ἥφα-
νται τὰ σπέρματα ταῦτα τῆς ζωῆς καὶ ἡρήμωσαν τὴν
τῆς γῆς ἐπιφάνειαν. Τὰ ὄντα ἐπλημμύρησαν καὶ ἐ-
σκέπτασαν τὴν ξηρὰν, καὶ μόλις μετὰ ἔλετον τατηρί-
δας ἀπεσύρθησαν, ἀφὸν ἀφῆκαν προφυνῆ σημεῖα τῆς
πλημμύρης αὐτῶν. Οὕτω μᾶς ἀναγγέλουσι τὰ ἀπολι-
θωμένα κόκκαλα τῶν ἐκ τοῦ χρόνου ἔκεινου, ὄνομαζό-
μενου προκατακλυσμοῦ, ἐκλειπότων ζέων,
τὴν ἀρχαιωτέραν αὐτῶν ὅπαρξιν. Ἀλλὰ τὰ λειψανά
ταῦτα δὲν εὑρίσκονται εἰς τὰ στρώματα τοῦ γρανίτου
καὶ γνέστου, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸ πρωτογενὲς ὄρος.
Ἴγνη τούτων ἀπαντῶνται εἰς τὸν τῆς μεταβάτεως γρό-
νον πολλαπλασιεύονται εἰς τὰς δευτέρας γχίς, καὶ πε-
ρισσότερον ἀκόμη εἰς τὰς τρίτας καὶ εἰς τὰς τῆς πλημ-
μυρήσεως. Ἡ ἀλληλουχία τούτων τῶν ὄργανικῶν λει-
ψίων εἶναι τίστεν, ὡρισμένη, ὥστε παραπορεῖται ἐξ
αὐτῆς, πῶς ἐτελειποιήσῃ πάντοτε ὁ ὄργανισμός. Ὡτ-
σκύτως καὶ εἰς τὰ κατασκεπασμένα φυτά. Τὰ θαλά-
τερον κείμενα, πολυάριθμα ὄντα, ἀνήκουσιν εἰς τὰ ἀγ-
γειώδη φυτὰ, καὶ μόλις μετὰ ταῦτα φίνονται αἱ δι-
κοτυληδόνες, αἱ ὁποίαι δεικνύουσι τελειοτέραν ἀνά-
πτυξιν. Τὰ πρώτα ἵχνη λιθωμένων κοκκάλων τῶν θη-
λαστικῶν ζώων εὑρίσκονται εἰς ἀρχιοτέρας ὑπονόμους
τῆς πλημμυρημένης χώρας. Κόκκαλα ἀνθρώπων δὲν
εὑρίσκονται εἰς τὰς παλαιὰς γχίς, καὶ τινὰ τοιχύτα
ἀπαντῶνται εἰς τὰ τιτανώδη στρώματα μεταξὺ τῶν
ἀραιῶν χωρίων των, καὶ εἶναι ὀλίγων τινῶν ἔκτον-
τατηρίδων ἐναποταμίευμα.

Λίθοι καὶ μέταλλα καὶ πολύτιμοι λίθοι, ἀνοργάνι-
στα σώματα, σγηματίζουσι τὸ βασίλειον τῶν ὄρ-
κτῶν. Αὐτὰ δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς ἐπιβρόδας τῶν κλι-
μάτων. Διὰ τοῦτο εἶναι διαιμοιρασμένα ἐπίσης παν-
ταχοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ λεγόμενα
στρώματα, ἐλαρτώμενα ὅλως ἀπὸ τοὺς νόμιμους τῆς
πλάτεως τῆς γῆς. Τῶν δὲ φυτῶν ἡ ὅπαρξις ὑπόκει-
ται εἰς τὸ ἔδαφος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θλαστάνουσι, καὶ
διὰ τοῦτο ἡ Βοτανικὴ λέγει, ὑπερβολὴ εἰς τὸν Εύ-
ρωπαταίαν, σινηρικὴν καὶ μεσογειον, φυ-
τολογίαν. Πρέπει λοιπὸν ν' ἀποδεχθῶμεν ὅτι αἱ περὶ^{τὸν}
τὸν ισημερινὸν χῶροι εἶναι αἱ πλουσιώταται εἰς φυτεύ-
γαμα, καὶ ὅτι τὰ φυτὰ τῆς ζώνης ταῦτης παριστά-
νουσι τύπους ἴσχυροὺς, σκληρούς, καὶ ξυλώδεις, καὶ τε-
λευταῖον ὅτι αἱ τῶν πόλων χῶραι ἔχουσιν ὀλίγα καὶ
ἀδύνατα φυτά. Εἰς τὰς μεγάλας ταῦτας ζώας εὑρί-
σκονται ἀναρίθμητοι ἀντιθέσεις εἰς τὴν διανομὴν τῶν
φυτῶν, προερχόμεναι ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν ὑδάτων,
τῆς τοποθεσίας κτλ. Ἐν γένει δὲ ὅσον ὑψηλότερον ἀ-
ναβαίνει τὶς εἰς τὰ ὅρη, τόσον πλέον πλησιάζει ἡ θλά-
στησις πρὸς τὴν τῶν πολικῶν χωρίων, καὶ οὕτω τε-
λευταῖον ἐμπορεῖ τὶς νὰ εὔρῃ πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ
Χιμερόπασσου φυτολογίαν ἐντελῶς ἀνάλογην πρὸς τὴν

τῆς οἰστον Μελέτιας. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι πρὸς τοὺς
πόλους ἀφανίζονται μὲν τὰ φανορόγχαμα, ἀρχιζούσι ὡ-
μῶς νὰ φαίνωνται τὰ ἄγαμα. Μόνον ὑποκάτω τοῦ Ι-
σεμερινοῦ λαμβάνουσιν αἱ μονοκοτυλοδόνες ὑψηλὰ σγη-
ματα, καὶ αὐτὰ τὰ χόρτα τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἰσχὺν
τῶν δένδρων τῶν εὐκράτων ζωνῶν.

Τὰ ζωόφυτα εἰς τὴν θάλασσαν εἶναι τόσον πολυ-
αριθμότερα, ὅσον πλέον πλησιάζει τὶς εἰς τὸν Ισημερι-
νόν. Ζωσιν ἀδιηφόρως ὅλογυρα τῆς γῆς, καὶ σγημα-
τίζουσι τρόπον τινὰ φυσικήν τινα ζώνην. Τὸ οὔτο
συμβαίνει καὶ εἰς τὰ μελάκια τῆς θαλάσσης. Άλλ' εἰς
ὑψηλότερα πλάτη ἐλαττοῦνται ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἢ πα-
ρολλάσσουσι τὰ εἰδῆ. Τὰ θαλασσικά ὄψαρισ ὑπόκεινται
εἰς τὸν αὐτὸν νόμον. Τὰ θόρεια εἶναι ἐνταῦθι διά-
φρα τῶν νοτίων, καὶ τὰ νότια φίνονται ὅτι κατοι-
κουσιν ὑψηλὰ πλάτη, καὶ εἰς τοὺς αἰγαίους τῆς Νέ-
ασ. Όλλανδιας καὶ εἰς τοὺς τῆς Αζρικῆς καὶ Αμερικῆς.
Ἐντομα καὶ σκωληκίς, πολυάριθμα ὑπὸ τὸν Ισημερινὸν,
ἐλαττοῦνται πρὸς τοὺς πόλους. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πλη-
θυσμὸς αὐτῶν κρέμαται ἀπὸ τὴν θερμότητα κοινὴ
ὑγροσίαν, διὰ τοῦτο εἶναι πανεύτερα, ὅπου ἐλαττουν-
ται τὰ δύω ταῦτα. Τῶν δὲ πτηνῶν εἶναι πλουσιώτερα
τὰ εἰδή, καὶ μεγαλοπρεπέστερας ὁ στολισμὸς εἰς
τὰς χώρας τῶν τροπικῶν. Τὰ θλαστικὰ μόνον ζῶα
εἶναι ως πρὸς τὸν ἀριθμὸν ισομερῶς διαιμοιρασμένα
εἰς τὴν γῆν, ὅχι ὅμως καὶ ως πρὸς τὸ μέγεθος αὐ-
τῶν. Τὰ μείζονα αὐτῶν ζῶσιν εἰς τὰ δύο τοῦ Ισημε-
ρινοῦ ἢ εἰς τὸν πάτον τῆς θαλάσσης, ἢ εἰς τὰ ἔξωτα ταῦ-
τα τούσμου. Ἐκ τῶν χιλίων γωνιστῶν θλαστικῶν ζώων
ἡ Εὐρώπη ἔχει μόνον ἑκατὸν τέσσαρα, ἐνῷ τὸ μὲν
Αμερικὴ περιέγει τριακόσια, ἢ δὲ Ασία ἑκατὸν ὄγδο-
ήκοντα, καὶ ἡ Αφρικὴ ἑκατὸν τεσσαράκοντα πέντε. Τε-
τράποδα τινὰ ἡμερώθεντα μετετέθησαν ἐκ τῆς φυσ-
κῆς αὐτῶν πατρίδος εἰς τόπους ὀλίγον προσφεῦς εἰς
τὸν ὄργανισμὸν αὐτῶν. Άλλα ἐξ ἐναντίας, σύντροφα
καὶ ἀκόλουθα τοῦ ἀνθρώπου, φαίνονται, ὅτι ζῶσι πλέ-
ον εἰς τὴν ἀγρίαν αὐτῶν κατάστοτιν, καὶ μετέβαλον
τοὺς πρώτους αὐτῶν ὄργανισμούς.

Στατιστικὸς Πίραξ τοῦ βασιλείου τῶν φυτῶν καὶ ζώων.

	Ἀριθμὸς τῶν εἰδῶν.
Βασιλεία τῶν ζώων	80,000
Βασιλεία τῶν ζώων	1,500
Εὐσπόνδιλα θλαστικὰ (κατὰ τὸ 1830)	7,000
Πτηνὰ	1,500
Ἐρπετά	8,000
Ἰχθύες	1,500
Ασπόνδιλα ζῶα	2,500
Κογγύλια	
Ἄράχναι	

Διηρθρουμένα	
Έντομα	50,000
Σκώληκες	300
Μή διηρθρουμένα	
Μαλίκια	20,000
Ζωόρυτα	8,000
Ολικὸν ἄθρισμα τοῦ βασιλείου τῶν ζώων.	100,300

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΑ

Κορανιακὰ Σχολεῖα, ἡ Παρθεναγωγεῖα, ἡ Θηλεοχομεῖα, ἢ ὅπως ἄλλως θελητῶν νὰ δύναμάσωμεν τὰ ἀναγκαῖα ταῦτα καταστήματα, ἔχει ὀλίγα τὸ έθνος ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας ταύτης. Κατὰ τοῦτο ὥσως προέχουσι πάντων τῶν τόπων ἡ Σμύρνη, ἡ Λέσβος, ἡ Χῖη καὶ ἡ Κρήτη. Η βασιλεύουσα Κωνσταντινούπολις μέχρι πρὸ ὀλίγου εἶχε μάλιν τὸ ἐν Μετόπῳ (μεταξὺ Γκλαχτᾶ καὶ Σταυροδρομίου), ἀξιόλογον Παρθεναγωγεῖον, τὸ διευθυνόμενον ὑπὸ τῆς κυρίας Ρώτα, καὶ ἄλλο τι ἴδιαιτερον ἐν Διπλοιονίᾳ [Βετίκαται]. Περισσιν συνετίθη ἐν κτισθέν ἐπίτηδες, ἐν Σταυροδρομίῳ, συνδρομῇ πολλῶν εὐκαταστάτων κυρίων καὶ κυριῶν, ζῆτω δὲ καὶ ἐπιμελεῖς τῶν ἀξιοτίμων κυρίων Κωνσταντίνου Σταυροῦ καὶ Παλαιολόγου, κατόπιν αὐτῆς τῆς συνοικίας Σήμερον ἀγγελλεται καὶ ἄλλο ἴδιαιτερον ἐν Γαλατᾷ, διποὺς ὑπάρχει πολὺς ὄμοιγενής λαός, καὶ τὸ πλεῖστον ἐμπέριον τῆς πρωτευόντης. Τιπάρχει καὶ ἄλλοσκοιον κατὰ τὸ Πέτριον [Τσουμπαλί], διποὺς ἕκατον καλῶς ὄργανισμένον. Άλλὰ καὶ ἄλλαι ἀξιόλογοι συνοικίαι εῶν ἡμετέρων γρείζονται καὶ στεροῦνται εἰςάτι τῶν ποιαστῶν Σχολείων, οἷον Ψαρικήεια, Ἑξακόνιον [Ἐξ μάρμαρο], Ἐδρίμη (Ἐδρίνη κατὶ, Φαναρίου χειρὶ τὸ Μογλιένη, ὡς θέσις μεσαία μεταξὺ Φαναρίου καὶ Κεραμικοῦ), Βλαχέρναι, Χάσκον, Τάταυλη, Εστία (Ἀρναούτκιν), Κυπαρώδης (Βογιαζίκιν), Νεργάριον, Χρυσούπολις, Χρυσόκραμος [Κοτσούδινη], Πρωτόδισκος (Σεγκέλιον, Ροζούσκι [Κνοδιλί] καὶ ὅπου ἄλλαχοῦ). Ή γυναικεία μάθηταις ἀρχαῖες μάλιστα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ πολλοὺς ὄλγους, καὶ δύως ἡ μεγαλόπολις αὐτῇ, οὕτα καὶ μητρόπολις ἐκκλησιαστικὴ, φιλολογικὴ, διοικητικὴ τοῦ ἔθνους, δευτερεύει κατὰ τοῦτο καὶ τριτεύει ὡς πρὸς ἄλλας ἐν τῇ αὐτῇ ἐπικρατείακοντότας τῶν ἡμετέρων.

Η Σμύρνη εἶχε πρὸ τινῶν ἐτῶν ζῶντος τοῦ μακαρίου διδασκάλου καὶ ἱεροχήρου Βενεδίκτου, ἐπιμελουμένου πρὸς τὰ τοιαῦτα, πλείστα Παρθεναγωγεῖα. Σήμερον δὲ ἔχει ἐκτὸς τινῶν ἰδιαιτέρων κατὰ διαφόρους θέσεις, τὰ τρία ταῦτα, συντηρούμενα ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν. Ηρώτον τὸ τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς, λιθόκτιστον, δεγόμενον ὡς 300 κοράτια, ἔγον διδασκάλισταν μὲν τὴν κυρίαν Πιπίνα Πιτταχοῦ, διδάσκαλον δὲ τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων καὶ διευθυντὴν τοῦ ὄλου καταστήματος τὸν κύριον Μαρκουλίθην, ἐπιμελούμενον μετὰ ζῆτους καὶ προσοχῆς τὴν ἀναγκασμῶνταν ἐπιχειρευτιν τῶν αὐτοῦ διδασκαλιμένων κορασίων. Τὸ κατάστημα τοῦτο τιμᾶ καὶ ωφελεῖ τὴν Σμύρνην, ἀλλὰ γρείζεται διόρθωσιν καὶ τελειοποίησιν τὸ κτίριον, καὶ οἰνδιλοβήκην τινὰ ἐν αὐτῷ, (ἴνα γένηται καὶ ἐπιτηδεύτερον εἰς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ὑπάρχει], καὶ ἐμψύχωσιν τινὰ οἱ τε ἐν αὐτῷ διδάσκου-

τες καὶ οἱ διδασκόμενοι πάρα τῶν Ἐφόρων, τῶν Δημητρόντων ἢ ἄλλων ἔτι ἀρμοδίων προσώπων καὶ παρὰ πατέτος τοῦ φιλομούσου καὶ φιλοπάτριδος κοινοῦ τῶν Σμυρνιών. Δεύτερον Παρθεναγωγεῖον ὑπάρχει ἐν Σμύρνῃ τὸ τοῦ Νυσοκομείου, περιέχον ὡς 200 μαθητρείας τὸ πολὺ, καὶ διευθυνόμενον καλῶς ὑπὸ τῆς κυρίας Μαριγούς Καρυοφύλλη, πρώην διδασκαλίσσεις ἐν Τραπεζούντι. Χρειάζεται καὶ τὸ κατάστημα τοῦτο προσθήκας τινὰς καὶ τελειοποιήσεις. Τρίτον δὲ παρθεναγωγεῖον ὑπάρχει τὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Ιωάννου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν Άνω Συνοικίαν, δεχόμενον ὡς 100 κοράτια καὶ διευθυνόμενον καλῶς ὑπὸ τῆς διδασκαλίσσεις κυρίας Μαριγώ Γ Κιτρενάκη τὴν καταγωγὴν Ναξίας. Τὸ κατάστημα τοῦτο, κτισθὲν ἐπίτηδες πέτρινον παρὰ τὴν ἐκκλησίαν ἐξ ἀριερωμάτων νεωτήτι, ἀξιεπαίνω δὲ ἐπιμελεῖα τῶν ἐφρεμώντων, ἔχει τὴν καλλίστην θέαν τοῦ Σμυρναίου καὶ Ἐρμαίου καὶ ἐποιητήρων.

Άλλὰ παρὰ ταῦτα ἡ μεγαλόπολις Σμύρνη ἔχει γρείν κατεπείγουσαν καὶ ἄλλων παρθεναγωγείων ὄμοιών κατὰ τὸ Αλίπεδον [Πούντα], Ἀγίαν Αἰκαταρίναν καὶ ὅπου ἄλλαχοῦ, θεν διὰ τὴν μεγάλην ἀπόστασιν δὲν δύνανται νὰ ἔρχωνται τὰ κοράτια εἰς τὴν ἥδη ὑπάρχοντα ἐντὸς τῆς πόλεως. Τὰ κοράτα εκείνων τῶν συνοικιῶν, στερούμενα τῆς ἀναγκαίας διδασκαλίας, κινδύνευσσι καὶ ηθικῶς καὶ θρησκευτικῶς, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλουσιν οἱ Δημογέροντες μετὰ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν προκρίτων καὶ τῶν ἵερῶν τῶν ἐκκλησιῶν νὰ προνοήσωσιν ἔγκαιρως τὸ δέον. Οσοι ἀλγήθωσι, εὐγένεστεροι μεταξὺ τῶν καλῶν καὶ εὐκαταστάτων πολιτῶν, φιλοτιμούμενοι εἰς τὸ ἀγαθοποιεῖν, ἵνα φημίζωνται δικαίως, ἵδιον ἔχουσιν, ἐὰν θελωσι, κοινωφελή καὶ θεάρεστον ἐνασχόλησιν, ἐπειδὴ διποὺς δὲν δίδεται εἰς τὸν ἄνθρωπον παρὰ Θεοῦ διὰ μόνην τὴν ἀπόδλυσιν καὶ τὰς ἥδονάς η τὰς παντούσιας δαπανηρὰς τέρψεις τοῦ πλουτοῦντος, ἀλλὰ τὸ πλέον διὰ τὴν κατὰ Θεὸν ὠφέλειαν τῆς κοινωνίας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ πλουτῶν. Ή ἐκτίθενται, αἱ συγγραφαὶ, ή αὐξησις, ή γροτὴ ἀνατροφὴ καὶ πᾶσα ἀρετὴ τῶν Σμυρναίων, εἴναι καὶ ὄφελος ἔθνικὸν, ὡς εἴπομεν καὶ ἄλλοτε, διότι καὶ ἡ Σμύρνη ὡς τὸ Βλάστιον, εἴναι κοινὴ τοῦ ἔθνους ἀγορὴ καὶ τροφὲς, καὶ ιδίως ἡ Σμύρνη ὀφθαλμός καὶ διδάσκαλος τῆς Μικρᾶς Ασίας.

Περὶ τῶν τῆς Λέσβου, τῆς Χίου, τῆς Κρήτης παρθεναγωγείων δὲν λέγομεν ἐν τῷ παρόντι, μὴ ἔχοντες ἐκεῖθεν τὰς περὶ τούτων λεπτομερεῖς πληροφορίας. Η ἀξιαπούσα Τραπεζούντας, ἔχουσα μόνον 700 οἰκογενείας ὄμοιγενῶν, ἔκτισε πρὸ τριῶν ἐτῶν ἐπίτηδες τοιοῦτον κατάστημα. Διδασκαλίσσεις ἐξήτησαν ἄλλοτε καὶ ἡ Φιλιππούπολις καὶ Ιωάννινα καὶ εἴτις ἄλλη πόλις, ἀγνοοῦσε μὲν δύως τὶ ἐπράξαν. Οἱ Θεσσαλονικεῖς ἔχουσι μόνον τὸ ἰδικίτερον τῆς ἀξιοτίμου κυρίας Ελένης Θεολόγου.

Παρθεναγωγεῖα καλὰ εἴναι ἀναγκαιότατα οὐ μόνον διὰ τοὺς ἄλλους λόγους, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν· ἐν Καισαρείᾳ καὶ ὅπου ἄλλοι τῆς Καππαδοκίας καὶ Ἀγκύρα τῆς Γαλατίας καὶ ἐν Σπάρτῃ ἢ Ατταλίᾳ τῆς Παμφυλίας, καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις τόποις τῆς Μικρᾶς Ασίας. Περὶ δὲ τούτου ὠφελειον νὰ φροντίζωσι τὸ δέον μετὰ τῶν προκρίτων καὶ οἱ κατὰ τόπους ἀρχιερεῖς αἱ ἐπόκοποι καὶ ἡ Μεγάλη ἐκκλησία ἐμμέσως·

Πείσανδρος.